

Lc 15,1-32

Chú giải của William Barclay

CÂU CHUYỆN VỀ NGƯỜI CHA NHÂN LÀNH

Không phải là không có lý do khi người ta gọi chuyện này là chuyện ngán vĩ đại nhất thế giới. Theo luật Do Thái, người cha không được tự do phân chia gia tài mình tùy ý thích, đưa con cả đương nhiên được 2/3, đưa con thứ 1/3 gia tài (Đnl 21,17). Không phải là một việc lạ khi một người cha phân chia gia tài ngay khi còn sống nếu ông muốn được nghỉ ngơi khỏi hoạt động kinh doanh. Nhưng có một sự vô tâm trơ tráo nơi đứa con thứ khi nó đề xuất việc chia gia tài này. Thực ra nó đã nói “Cha hãy cho con ngay bây giờ phần gia tài mà trước sau gì con cũng được lãnh khi cha chết, và hãy để con ra khỏi nơi này”. Người cha không tranh luận gì, ông hiểu rằng nếu con ông cần được một bài học thì nó phải có một bài học đắt giá, và ông đã cho như ý nó xin. Tức khắc đứa con lấy phần riêng của nó và bỏ nhà ra đi.

Hắn nhanh chóng tiêu xài hết tiền và kết thúc bằng việc chăn heo, một công việc cấm kỵ đối với người Do Thái, vì luật nói: “đáng rửa xả kẻ nào chăn heo”. Và Chúa Giêsu cho nhân loại tội lỗi một lời khuyên chưa từng có “Khi nó trở về với chính mình (nó tỉnh ngộ)”. Chúa Giêsu tin là bao lâu con người còn xa cách và chống nghịch với Thiên Chúa thì con người không thực sự là con người, con người chỉ thực sự là chính mình khi con người đang trên đường trở về nhà. Có một điều kỳ diệu nơi Chúa Giêsu là Ngài không tin rằng con người hư hỏng hoàn toàn. Ngài không bao giờ tin rằng ai đó có thể tôn vinh Thiên Chúa bằng cách phỉ báng con người, Ngài tin rằng con người không bao giờ được thực sự là mình cho đến khi nào con người trở về nhà với Chúa. Cho nên đứa con đã nhất định trở về nhà và xin cha nhận lại mình không phải để làm con, nhưng làm một tên nô lệ mạt hạng trong nhà, một tên đầy tớ ở thuê, một tên lao động công nhật trong nhà cha. Theo một nghĩa thì người nô lệ là một phần tử của gia đình, nhưng đầy tớ ở thuê thì có thể bị đuổi sau khi chủ báo trước một ngày vì nó không thuộc về gia đình chút nào. Vậy khi đứa con đã về nhà –theo bản Hy văn tốt nhất- cha chàng không để chàng kịp mở miệng xin làm đầy tớ. Ông đã lên tiếng trước. Chiếc áo dài tiêu

biểu sự tôn trọng, chiếc nhẫn tượng trưng cho quyền bính, vì nếu ai cho kẻ khác chiếc nhẫn ấn tín của mình thì cũng như uỷ quyền cho người đó thay thế mình; đôi giày là dấu hiệu làm con khác với nô lệ vì con cái trong gia đình mới mang giày, còn nô lệ thì không được. (Ước mong của người nô lệ trong bài ca của người da đen là mau đến thời kỳ mà “mọi con cái Chúa được mang giày” vì đi giày là dấu hiệu sự tự do). Và một bữa tiệc được bày ra để mọi người ăn mừng đứa con hoang đàng trở về. Chúng ta dừng lại ở đây, thử nhìn xem chân lý trong dụ ngôn này.

1. Không nên gọi dụ ngôn này là dụ ngôn về người con hoang đàng vì đứa con không phải là nhân vật chính, phải gọi là dụ ngôn về Người Cha Nhân Lành, bởi vì nó cho ta biết về tình yêu của người cha hơn là về tội của người con.
2. Dụ ngôn này nói nhiều về sự tha thứ của Thiên Chúa. Người cha hẳn đã chờ đứa con trở về nhà, vì ông trông thấy từ đằng xa. Đứa con gặp cha thì cha liền tha thứ cho con và không một lời trách móc. Có nhiều cách tha thứ, có tha thứ được ban cho như một ân huệ, và tệ hơn nữa là khi một kẻ nào đó được tha thứ nhưng bao giờ cũng kèm theo một dấu hiệu, một lời nói, một ngăm đe rằng tội vẫn còn để đó. Một lần kia, Lincoln được hỏi ông sẽ đối xử thế nào với quân phiến loạn Miền Nam, khi họ thua trận và trở lại liên hiệp với Hoa Kỳ. Người hỏi câu ấy nghĩ rằng ông sẽ báo thù họ ghê gớm, nhưng Lincoln trả lời “Tôi sẽ đối xử với họ như họ chưa bao giờ ly khai với chúng ta”. Thật lạ lòng tình yêu của Chúa khi Ngài tha thứ chúng ta y như vậy.

3.
Nhưng câu chuyện đến đây chưa chấm dứt. Người anh cả đi về, anh thực sự buồn rầu vì em anh đã trở về. Người anh cả đại diện cho Phariseu tự kiêu, tự mãn, họ thà xem thấy tội nhân bị tiêu diệt hơn là được cứu. Có mấy điều nổi bật nơi người anh cả.

1. Tất cả thái độ của anh chứng tỏ rằng bao nhiêu năm anh vâng lời cha chẳng qua chỉ là một bồn phận buồn rầu, chứ không phải là công việc của tình yêu.
2. Thái độ của anh là thái độ thiếu hẳn sự cảm thông. Anh nói về người em nhưng không dùng tiếng “em tôi” nhưng dùng chữ “con của cha”. Chàng là thứ người tự tôn, sẵn sàng đập kẻ nào đã ngã xuống rãnh bùn hôi hám càng ngã sâu hơn nữa.

3. Tâm địa chàng rất dơ bẩn. Câu chuyện không nói tới gái điếm. Chính miệng chàng nói ra. Hẳn chàng đã nghi ngờ, tố cáo em chàng về thứ tội chính chàng muốn.

Một lần nữa chúng ta lại gặp một chân lý diệu kỳ là hoán cải, xưng tội với Chúa dễ hơn xưng tội với loài người. Thiên Chúa xét xử nhân từ hơn những người ngoại đạo. Tình yêu Chúa rộng lớn hơn tình yêu của loài người. Đứng trước một tình yêu như vậy, chúng ta không thể không chìm sâu trong kinh ngạc, ngợi khen và yêu mến Ngài hơn.